

■ ontwikkelingen

kaart ontwikkelingen / beleid bijlagen 1-6

Vanuit de verschillende overheden wordt beleid ontwikkeld. Soms zijn dat visies of strategieën, dan weer gaat het om beleid dat is vastgesteld en een bindende status heeft. Ook adviserende plannen en studies t.a.v. groen en ruimtegebruik zijn relevant. Bij de uitwerking van planvoorstellen uit het GOL geven zij de uitgangspunten en randvoorwaarden. Tenslotte zijn enkele participatietrajecten sturend op ontwikkelingen.

Dit hoofdstuk behandelt ontwikkelingen die een raakvlak hebben met het groen en ruimtegebruik in Lunetten. In bijlagen 1-6 vind je van enkele specifieke en inhoudelijke rapporten een meer uitgebreide uiteenzetting. De volgorde is min of meer van rijk via provincie naar gemeente en van strategie en visie naar uitvoering. Voor zover relevant voor Lunetten is informatie uit de bijbehorende kaartbeelden verzameld in de lagenkaart, zodat je snel wegwijs krijgt in wat er speelt.

Alles overziend signaleren we de **volgende ontwikkelingen** die van invloed zijn op de groene ruimte van Lunetten:

identiteit

- werelderfgoed krijgt impuls m.n. de Lunetten; 'Lunettenpark' zorgt voor eenheid
- herkenbaarheid en oriëntatie binnen de bloemkoolwijk heeft volop aandacht

mobiliteit

- snelwegverbreding heeft grote impact bij uitvoering; besluit volgt
- geluidschermen zullen sowieso aangepast moeten worden
- hov-verbinding (tram) tussen Leidse Rijn en USP krijgt tracé langs zuidrand Lunetten
- stedelijke ontwikkeling rond ov-knooppunt Lunetten-Koningsweg
- hierop aansluitend transformatie en verbetering winkelgebied
- fiets- en ov-verkeer groeit ten kosten van autoverkeer, wat de inrichting beïnvloedt
- autoverkeer en parkeren gaan plaats maken voor woonstraten

recreatie

- verstedelijking van Utrecht: meer inwoners die intensiever gebruik maken van groen
- huidige groenstructuur blijft en sluit via spoordriehoek aan op Maarschalkerweerd
- buitengebied rond Lunetten blijft groene recreatiezone en die wordt verder versterkt
- efficiënt en multifunctioneel gebruik van groene ruimte met focus op ontmoeten
- (interne/externe) verbindingen zullen worden versterkt, zowel ecologisch als recreatief
- binnentuinen krijgen impuls; inrichting en beheer afhankelijk van burgerparticipatie

leefbaarheid

- klimaatverstoring vraagt om klimaatbestendige inrichting (klimaat robuust) groen
- klimaatadaptatie: buffering van temperatuur en water beïnvloeden groene ruimte
- er komen meer bomen en grotere bomen; boomstructuren worden versterkt
- geleidelijke verbetering van waterkwaliteit biedt kansrijke perspectieven
- geleidelijke overstap naar duurzame wijk o.b.v. hergebruik en schone energie
- inzet burgers bij natuurinclusief, stadslandbouw en zelfbeheer blijft groeien
- groeiende aandacht voor biodiversiteit in de stad

Rijksmonumenten en werelderfgoed (Unesco)

Nederland heeft bijna 62.000 rijksmonumenten. Een rijksmonument is een monument dat van nationaal belang is. Dit kan komen door bijvoorbeeld een grote cultuurhistorische- of wetenschappelijke waarde. De overheid wijst de rijksmonumenten in Nederland aan. Alle rijksmonumenten hebben een beschermd status. Bij het onderhouden en restaureren van een rijksmonument krijg je te maken met verschillende wetten en regels, maar er zijn ook voordelen en subsidies. De bescherming van rijksmonumenten is geregeld in de Erfgoedwet. Bijna alle monumenteigenaren krijgen te maken met de omgevingsvergunning, die nodig is voor grote werkzaamheden zoals een verbouwing.

Unesco is het meest bekend om het Werelderfgoedverdrag en de daarbij behorende Werelderfgoedlijst. Het verdrag uit 1972 heeft als doel om erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, beter te kunnen bewaren voor toekomstige generaties. Naast de bescherming die erfgoederen krijgen door plaatsing op de Werelderfgoedlijst bevordert deze status ook het wederzijds begrip tussen culturen. Niet elk werelderfgoed is per se mooi, maar op een bepaalde manier uniek, van groot belang voor iedereen en onvervangbaar.

beschermd erfgoed van internationale waarde:

- Neder-Germaanse Limes (2021)
- De Nieuwe Hollandse Waterlinie (2021) met daarin:
 - Lunet III
 - Lunet IV
 - Inundatiekanaal

lagenkaart: begrenzing rijksmonumenten opgenomen (deze is ruimer dan werelderfgoed)

bijlagen: niet opgenomen

Omgevingswet (Rijksoverheid)

De Omgevingswet bundelt en vereenvoudigt de regels voor ruimtelijke projecten. Met behulp van 1 digitaal omgevingsloket wordt het makkelijker om ruimtelijke projecten te starten. Bijvoorbeeld woningbouw op oude bedrijventerreinen of de bouw van windmolenparken. De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

De nieuwe wet zorgt voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving, ruimte voor lokaal maatwerk en betere en snellere besluitvorming. Daarnaast wordt participatie bevorderd. Bijvoorbeeld door burgers en ondernemers zo goed mogelijk te betrekken bij de ontwikkeling van de leefomgeving.

Het Omgevingsloket is een website. Hier zien initiatiefnemers – zoals aannemers, ondernemers, overheden en omwonenden – snel wat er mag in de leefomgeving. En kunnen ze bijvoorbeeld meteen een vergunning aanvragen. Het Omgevingsloket zal de bestaande websites vervangen.

Tracébesluit A27 / A12 Ring Utrecht (2020)

Tussen de knooppunten Rijsweerd en Lunetten bestaat de A27 in noordelijke richting (Hilversum) uit twee rijbanen van respectievelijk vijf rijstroken (richting Hilversum/A28 oost) en twee rijstroken (richting A28). Er vindt een reconstructie van knooppunt Lunetten plaats. Alle herkomstbestemmingsrelaties blijven gehandhaafd. Het knooppunt wordt uitgebreid met een rijbaan vanuit de richting A27 zuid (Breda) naar A28 oost (Amersfoort) (de zogenoemde 'bypass'), die parallel aan de oostzijde van de bestaande A27 ligt en de A12 onderlangs kruist. In het deelgebied A12 Oudenrijn-Lunetten worden de volgende aanpassings-maatregelen getroffen: De parallelbaan van de A12 in westelijke richting (Den Haag) wordt uitgebreid met één rijstrook en bestaat na aanpassing uit drie doorgaande rijstroken. De parallelbaan van de A12 in oostelijke richting (Arnhem) wordt uitgebreid met één rijstrook en bestaat na aanpassing uit drie doorgaande rijstroken.

De aansluitingen Nieuwegein, Utrecht-Zuid en Utrecht-Lunetten blijven functioneel gehandhaafd en worden aangepast aan de wegaanpassing. Deze aanpassingen gaan gepaard met verandering van grondgebruik in o.a. Lunetten. Een tweede gevolg is de aanleg van geluidschermen van 12 m hoog.

lagenkaart: indicatief

bijlagen: geen

Figuur 21 geluidschermen conform het Tracébesluit

Omgevingsvisie Provincie Utrecht (2021)

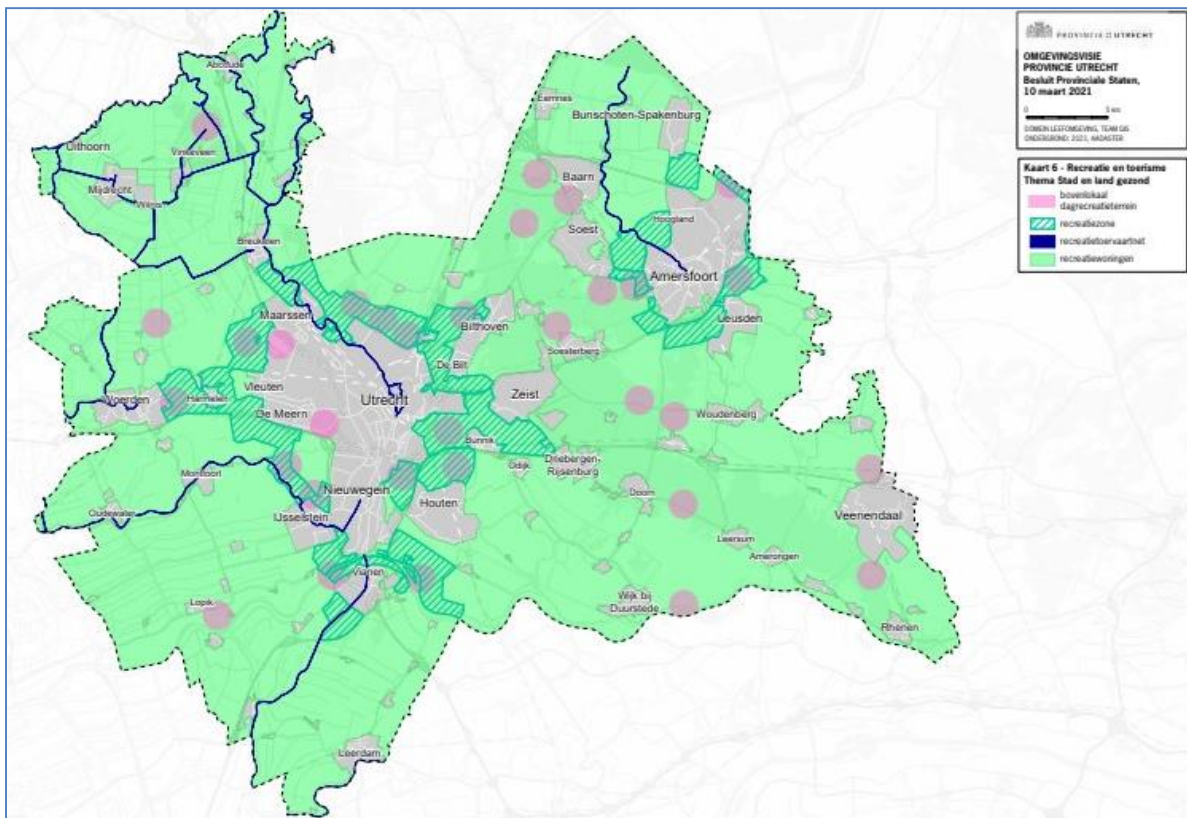
De provincie Utrecht heeft een fijn woon- en leefklimaat. Dat willen we zo houden. Tegelijkertijd is er ruimte nodig voor opgaven als: de groeiende behoefte aan woningen, de aantrekkende economie en de energietransitie. Daarom móeten we keuzes maken. De keuzes die de provincie maakt voor onze leefomgeving staan in de Omgevingsvisie.

visie op het aangrenzende buitengebied:

- gebied tussen Lunetten, Nieuwegein, Bunnik en Houten blijft groen
- Lunetten wordt aan de niet-stedelijke zijde geheel omgeven door recreatiezones
- daarbinnen is voorzien in drie bovenregionale dagrecreatieterreinen
- ontwikkeling groenblauwe recreatieve structuur

lagenkaart: niet opgenomen

bijlagen: niet opgenomen

Figuur 22 kaart recreatie en toerisme – thema stad en land gezond

Integraal Groenplan Lunetten (2004)

Het Groenplan geeft na een integrale afweging een plan voor alle groen in Lunetten, exclusief de sportvelden. Het gaat om ongeveer 75 ha. Het plan bestaat uit 3 delen: (1) inventarisatie, (2) streefbeelden en (3) beheerplan.

Het plan heeft drie doelen: (1) weten wat er is, (2) laten weten wat er is en (3) handhaven/verbeteren van de groene kwaliteit. Het plan resulteert allereerst in een overzicht en onderbouwing van knelpunten en kansen per type groen (van water tot muren en forten). Ook ecologische verbindingen komen aan de orde. Recreatie en gebruik hebben een bescheiden plek in het plan. De tweede uitkomst van het Groenplan is de indeling van Lunetten in 5 gebieden met elk eigen streefbeelden.

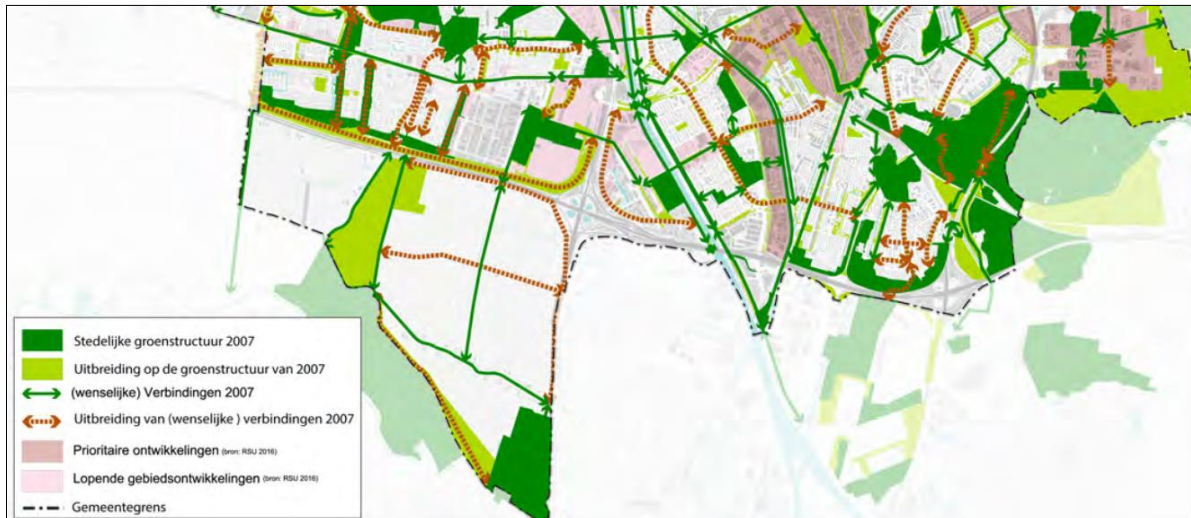
Een deel van de voorstellen is inmiddels uitgevoerd, zoals de ijsvogelwand en de aanleg van twee poelen. Het Groenplan is voor een deel nog steeds zeer actueel en is daarom benut bij het tot stand komen van het GOL.

belangrijke terugkerende thema's in het groenplan:

- verbindingen intern/omgeving + barrières
- karakteristieke groenelementen (bv oude wilgen, bomenrijen)
- achterstallig onderhoud (m.n. baggeren)
- waterkwaliteit (i.s.m. duikers, honden)
- oevers (vertrapping, eutrofiering, te steil)
- hengelsport
- begrazing als beheervorm
- natuurbos (niets doen als beheervorm)
- illegale tuinuitbreidingen -> afkalven groen
- inheemse soorten
- begroeiing langs watergangen
- eindfase bomen
- zwerfafval
- verruiging en verbraming
- bosopslag

lagenkaart: niet opgenomen, zie kaart in bijlage 1

bijlagen: uitgebreide samenvatting in bijlage 1, adviezen opgenomen in bijlage 7

Figuur 23 visie groenstructuur 2030

Figuur 24 groenstructuur in de stad inclusief verbindingen naar buiten

Figuur 25 groenstructuur en faunapassages

Groenstructuurplan Utrecht (2007)

Het Groenstructuurplan Utrecht (2007) geeft de visie op de stedelijke groenstructuur. Het plan beschrijft de wenselijke stedelijke groenstructuur in 2030. Dit is een robuuste structuur met ruimte voor ecologie, landschap en cultuurhistorie. Het groenstructuurplan wordt uitgewerkt in verschillende vervolgpunten, zoals het bomenbeleid (2009) en verschillende wijkgroenplannen, zoals het Wijkgroenplan Zuid (2011) dat voor Lunetten relevant is. In de Actualisatie Groenstructuurplan (2018) is het plan verder uitgewerkt.

Via het Meerjaren Groenprogramma (2019) wordt de visie projectmatig uitgevoerd. Voor de periode 2020-2023 is jaarlijks 3 miljoen euro beschikbaar. In deze periode zijn echter geen projecten in of om Lunetten geprogrammeerd.

Actualisatie Groenstructuurplan 2017-2030 (2018)

De Actualisatie Groenstructuurplan Utrecht is opgesteld naar aanleiding van de motie 'Voor een gezonde groene toekomst' en maakt inzichtelijk hoe met de stedelijke groenstructuur wordt bijgedragen aan de nieuwe opgaven die er afkomen op de stad Utrecht. Daarbij wordt voortgebouwd op de oorspronkelijke ambities uit het Groenstructuurplan 2007.

vijf hoofdpunten:

- Vergroten van de ecologische, recreatieve en landschappelijke kwaliteit van het bestaande stedelijk groen van Utrecht voor mensen, planten en dieren;
- Verbeteren van de bereikbaarheid van de groengebieden rond Utrecht door recreatieve en ecologische verbindingen aan te leggen;
- Uitbreiden van de groene buitenruimte door grootschalige groengebieden om de stad aan te leggen;
- Gezonde verstedelijking (nieuw toegevoegd vanwege intensiever gebruik van de groene ruimte door de groei naar 410.000 inwoners in 2030);
- Klimaatadaptie (nieuw toegevoegd vanwege gevolgen klimaatverandering).

belangrijke thema's zijn:

- efficiënt en multifunctioneel ruimtegebruik;
- aanpassen en voorbereiden op gevolgen klimaatverandering;
- Nature Based Solutions (bv wadi's, groene daken, meer bomen voor verkoeling, zelfbeheer t.b.v. sociale cohesie);
- versterken stedelijke groenstructuur voor toegankelijk groen dichtbij huis;
- stenen inruilen voor groen om wateroverlast en hittestress te verminderen ;
- meer natuurlijke inrichting van particuliere tuinen;
- natuurwaardenkaarten voor behoud en versterking van de biodiversiteit;
- groen-blauwe multifunctionele verbindingen naar groengebieden in/om de stad;
- verbeteren van de stedelijke bomenstructuur (meer en grotere bomen);
- meer groen om de stad .

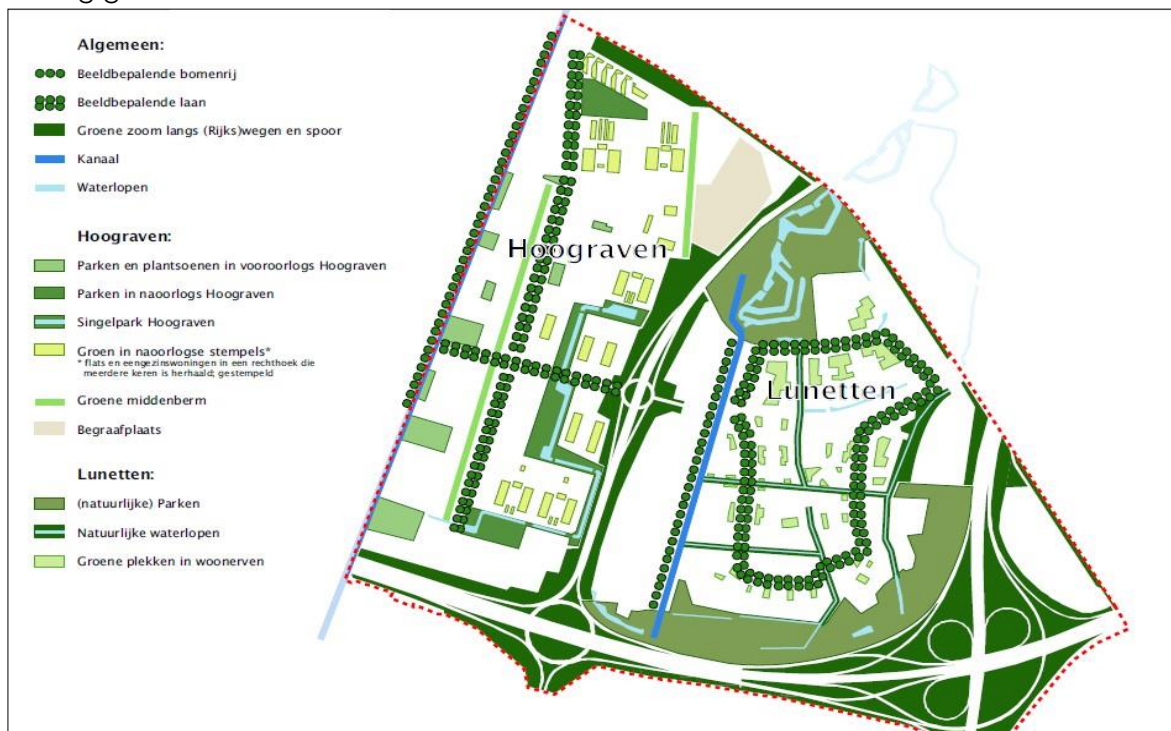
lagenkaart: stedelijke groenstructuur, verbindingen, faunapassages

bijlagen: niet opgenomen

Wijkgroenplan Zuid (2011)

Het wijkgroenplan heeft als doel: meer, beter en toegankelijk groen in de wijk. In het wijkgroenplan worden projecten beschreven om het groen op wijkniveau te ontwikkelen aan de hand van bewonerswensen. Een groot deel van de projecten is inmiddels uitgevoerd. De totstandkoming van het wijkgroenplan heeft geleid tot meer wensen en aandachtspunten voor het groen en de openbare ruimte in de wijk dan er met het beschikbare budget kan worden gerealiseerd. Dit heeft geresulteerd in een lijst van wensen van bewoners en gesignaleerde knelpunten en kansen door de gemeente. Deze lijst is inspiratiebron voor groot-onderhoudsprojecten, bij beoordelen van aanvragen leefbaarheidbudget of wanneer er nieuwe visies worden gemaakt op delen in de wijk. Daarmee kunnen projecten van deze lijst alsnog gerealiseerd worden.

Figuur 26
Figuur 27

schematische weergave van het groen in het wijkgroenplan Zuid (boven)
projectenkaart (onder)

projecten in wijkdeel Lunetten:

- verbeteren waterkwaliteit (uitgevoerd maar nog niet naar wens)
- vergroenen 'As Musekon' (niet uitgevoerd)
- vergroenen binnenterreinen (niet uitgevoerd)
- groene gevels De Musketon (reserveproject, niet uitgevoerd)
- herstel sloot (reserveproject, in 2019 uitgevoerd)

wensen en aandachtspunten (nog niet uitgevoerd):

- onderdoorgang Waterlinieweg, tunneltje Oude Liesbosweg
- viaduct 't Goyplein, kwaliteit fiets- en wandelverbinding
- natuurspeeltuin Park De Koppel
- herstel boombeplanting Lunettense Ring
- Inundatiekanaal: beleving en historische en ecologische waarden
- singels: beleving en ecologische waarden
- sloten onderaan talud Waterlinieweg voorzien van natuurvriendelijke oevers
- gebied 'tussen de sporen' behouden als open en groen uitloopgebied
- fiets- en wandelverbinding Amelisseweerd
- verbinding vier lunetten over de sporen
- fiets- en wandelverbinding onder de sporen langs Oud-Wulverbroekwetering
- landschappelijke en ecologische verbinding tussen Lunetten en 'tussen de sporen'
- woonerven en hoven herinrichten met verhoging van kwaliteit

lagenkaart: belangrijkste structuren én projecten en wensen/aandachtspunten

bijlagen: overzicht projecten én wensen, knelpunten en kansen in bijlage 2.

Wijkwaterplan Zuid (2011)

Dit plan is grotendeels uitgevoerd. Chemische en ecologische doelstellingen worden voor enkele watergangen gegeven conform de Kaderrichtlijn Water. Het plan brengt het functioneren van het oppervlaktewatersysteem en riolering in beeld. De bijbehorende kaartenset geeft bruikbare informatie over (1) watersysteem, (2) beheer en onderhoud per oevertype, (3) riolering, (4) knelpunten en (5) maatregelen.

Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma door de Gemeente Utrecht en Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden vastgesteld, met daarbij de trekker, afhankelijk van project.

Bomenbeleid Utrecht (2009, aangevuld 2018)

In het Groenstructuurplan is de wens benoemd om een aparte visie voor de bomen en bomenlanen in Utrecht te ontwikkelen, omdat bomen een eigen ruimtelijke dimensie hebben en een aparte problematiek kennen.

Uitgangspunt van het Utrechtse bomenbeleid is dat bomen een wezenlijke bijdrage leveren aan de leefkwaliteit van de stad. De zorg en aandacht voor beheer, behoud en ontwikkeling van bomen is een belangrijke taak en verantwoordelijkheid van de gemeente. De stedelijke bomenstructuur wordt beschreven tot 2030 vanuit de cultuurhistorische-, ruimtelijke-, ecologische-en milieuwaaarde. De groenstructuurkaart geeft de ambitie weer voor de in 2030 gewenste bomenstructuur en dus de opgaven die bij de ontwikkeling van de stad horen. Vervolgens worden verbeteringen en ambities gegeven voor de verschillende instrumenten zoals de kapvergunning, de uitwerking van de bomenparagraaf in maatregelen en een subsidie voor particuliere monumentale bomen. Tenslotte wordt beschreven hoe de bomenstructuur van Utrecht beheerd en onderhouden wordt. Hoe we om gaan in geval van ziekte, met boomwortels in de straat en hoe we omgaan met vervanging.

doelen van het bomenbeleid:

- samenhangende bomenstructuur voor de stad, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu
- aanvullen, verbeteren en verder ontwikkelen van de hoofdstructuur
- meer aandacht en verzorging voor monumentale bomen (gemeentelijk/privé)
- Inzetten op meer volwassen bomen
- belangen van bomen bij projecten veel eerder en zorgvuldiger afwegen
- verplanten of herplanten gemakkelijker maken
- verbeteren van de communicatie naar inwoners over omgaan met bomen
- vereenvoudigen van de regelgeving voor bewoners (APV)

het bomenbeleid bevat twee belangrijke bijlagen:

- (1) het nieuwe standaarddocument voor de beoordeling van bomen door de gemeente waarvoor een kapvergunning is ingediend. Het aanvragen van een kapvergunning voor een boom krijgt veel aandacht maar is uiteindelijk pas de allerlaatste stap in het beheer.
- (2) de principe-profielen voor de ruimtelijke uitwerking van de bomenstructuur. Van toepassing voor Lunetten is het profiel van het Inundatiekanaal met hoofdsoorten eik, populier, es en els. Er is sprake van een asymmetrisch profiel met 1 a 2 rijen aan een zijde en aan de andere zijde losse beplanting.

lagenkaart: bomenstructuur in Lunetten (lijnen)

bijlagen: concrete voorstellen opgenomen in bijlage 7

Actieprogramma samen stad maken op de Utrechtse manier

Met participatie wil de Gemeente Utrecht samen de stad maken met bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen. Utrecht is een dynamische stad met een levendige samenleving en een grote aantrekkingskracht op (jonge) mensen. We groeien hard en werken onder het motto gezond stedelijk leven voor iedereen aan de toekomst van de stad. Dat vraagt naast investeringen in stenen, asfalt en groen om inzet op de kwaliteit van samenleven en het samenspel tussen Utrechters en de gemeente.

Dit actieprogramma is een uitwerking van een deel van het coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen', mei 2018. Samen stad maken levert maatschappelijke meerwaarde op door vergroting van de betrokkenheid van belanghebbenden, verbetering van de kwaliteit van beleid en meer cohesie en gemeenschapszin. Veel Utrechters zijn al maatschappelijk actief. Zij denken mee over de plannen voor woningbouw, adviseren over het zwerfafvalbeleid, de inkoop van zorg, verkeersveilige straten of de energietransitie.

Centraal staan drie doelen:

- Inclusiviteit: meer verschillende Utrechters kunnen meedoen
- Betrokkenheid: mensen voelen zich betrokken bij de stad Utrecht
- Samen wijzer worden: kwaliteitsimpuls in plannen, beleid en projecten

Dit actieprogramma doet **concrete voorstellen** voor:

- De organisatie van wijkplatforms ter vervanging van de wijkraden
- Een participatieleidraad ter vervanging van de participatiestandaard
- Online participatie
- Buurtbudgetten
- Omgevingswet en participatie

Bewonersparticipatie

De volgende trajecten zijn voor het groen in Lunetten relevant:

- 1 Burgertop 2017
- 2 Workshops omgevingsvisie (2018)
- 3 Wandel enquêtes (2021)
- 4 Groene Burgertop 2021

lagenkaart: niet opgenomen

bijlagen: samenvattingen in bijlage 3-6, ideeën en wensen opgenomen in bijlage 7

Figuur 28 kaart omgevingsvisie 2020

Omgevingsvisie (2020)

In Utrecht geldt de stedelijke omgevingsvisie als richtlijn voor plannen en initiatieven in de stad. Voor een aantal deelgebieden wordt een aanvullende omgevingsvisie gemaakt, zoals voor Lunetten. Vele partners, bewoners, ondernemers en andere betrokkenen uit de wijk hebben aan de omgevingsvisie meegewerkt. De resultaten van De Burgertop Lunetten (2018), een initiatief van betrokken inwoners, waren het uitgangspunt. Die workshops leverde enorm veel ideeën op voor de toekomst van de wijk. Zie bijlage 4.

De inbreng tijdens de workshops is vertaald naar **3 ambities voor de wijk**:

- duurzaamheid
- Park Lunetten
- Levendigheid

duurzaamheid

Lunetten wil een voorbeeldwijk zijn op het gebied van duurzaamheid in Utrecht. Ook de gemeente wil zuinig omgaan met energie en grondstoffen, spullen hergebruiken, energie besparen en schone energie opwekken. We kunnen hierbij goed samenwerken en overgaan naar een meer circulaire economie. Dat betekent bewust omgaan met alle grondstoffen, besparen, delen, hergebruiken, repareren en recycling van grondstoffen, bouwmaterialen en goederen. Dit kan ook voor zorgen voor meer binding en ontmoetingen.

- minder wateroverlast door minder verharding; water opvangen en vasthouden
- effecten van droogte voorkomen; regenwater niet op riool, waterpeil aangepast
- verbeteren van waterkwaliteit en water om in te varen
- meer groen in de tuinen en groene daken
- ruimten beter benutten; lege panden ombouwen, gebruiksregels woningen verruimen
- materialen hergebruiken; beton recyclen of sloopmateriaal gebruiken in de bouw
- lokale deeleconomie bevorderen via digitale platforms

Park Lunetten

Lunetten wil de parken en het vele groen dat er van oudsher is in de wijk behouden en versterken. De wijk wil een goede balans tussen rust en levendigheid in de wijk. Het groen in de wijk moet prettig zijn voor mens en dier.

- verbeter het imago (niet meer verdwalen, mooiere en schonere openbare ruimte en wijknieuws beter delen, spannende architectuur, herkenbare hoofdfietsroute)
- meer mogelijkheden voor ontmoeten (binnentuinen, verbindingen tussen parken)
- langer wonen binnen de wijk mogelijk maken (aanbod sluit aan bij woonwensen)
- meer nadruk op (betaalbare) seniorenwoningen
- gevoel van een dorp in de stad behouden
- meer groen in de tuinen van bewoners
- behouden en/of verbeteren van kwalitatief goede woningen
- ecologisch groen waar de natuur zijn gang gaan en de mens te gast is
- groen langs snelwegen en aan de randen van de wijk versterken
- meer kunnen genieten van het water (schoner water en mooiere oevers)
- omgeving die uitnodigt tot voldoende beweging voor bewoners
- betere luchtkwaliteit (aanpassing aan klimaat, duurzaamheid en schone mobiliteit)
- een prettiger fiets- en wandelroute langs het Inundatiekanaal

- voorrang voor fietser en voetganger ten opzicht van de auto op de rondweg
- autoluwe wijk, parkeren op afstand ten gunste van groene binnentuinen
- duurzame mobiliteitsoplossingen en minder autogebruik

levendigheid

Lunettenaren zijn minder tevreden over de voorzieningen in de wijk. Een stedelijke voorziening (bv sporthal of sportpark) brengt meer levendigheid. Eenzaamheid neemt toe, niet alleen bij senioren. Door digitalisering veranderen contacten. Er is weinig horeca in de wijk.

- verbeter de uitstraling van het winkelcentrum, werk aan toekomstplan
- zorg voor samenhang van winkelcentrum, de Musketon en gezondheidscentrum
- zorg voor een aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte
- zorg voor een goede bereikbaarheid voor langzaam verkeer
- bied werkervaringsplekken aan in de wijk
- maak de Musketon meer open, uitnodigend en multifunctioneel
- benut het gebied rondom station lunetten
- verbind de 'poort van lunetten' met het station
- zorg voor een welkome en diverse wijk die toegankelijk is voor iedereen
- gebruik en versterk sportstructuren in de wijk

lagenkaart: kaart omgevingsvisie geheel opgenomen

bijlagen: ambities en uitwerkingen zijn opgenomen in bijlage 7

Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd-concept (2020)

Maarschalkerweerd is onderdeel van een groter parklandschap: **Amelisweerd, Lunettenpark en Kromme Rijn Oeverpark**. Dit gebied ligt in de stadsrandzone en wordt gefragmenteerd door infrastructuur. Het ontwikkelperspectief wil ruimte maken voor klimaatadaptatie, recreatie, erfgoed, natuur en nieuwe vormen van sport. Het heeft als doel de groene, landschappelijke basis verder te ontwikkelen tot een meervoudig intensief gebruikt gebied.

Het ontwikkelperspectief betreft een deel van Lunetten, namelijk de beide forten en omgeving, de spoorzone en het gebied tussen de sporen, direct grenzend aan Lunetten. Samen met Amelisweerd wordt Maarschalkerweerd een groot parklandschap waar Utrechters en bezoekers kunnen ontspannen en sporten in een aantrekkelijke groene omgeving. In het gebied liggen onder andere de Sportcampus en de Vier Lunetten (forten) van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Gemeente Utrecht heeft groen licht gegeven voor 3 deelprojecten binnen Maarschalkerweerd: Galgenwaard en omgeving, Lunettenpark en Maarschalkerweerd-Noord. Voor het Lunettenpark is het projectplan opgestart.

Het Lunettenpark wordt een park waarin de Nieuwe Hollandse Waterlinie met de forten, de Vier Lunetten, centraal staat (werelderfgoed sinds 2021). De forten worden opgeknapt en zijn in de toekomst voor het publiek toegankelijk, met publieke en maatschappelijke functies. Het Lunettenpark met daarin Lunet I en II ligt in Maarschalkerweerd. Het park ligt tussen de Waterlinieweg, de Kromme Rijn en de sportparken aan de Koningsweg, Zoudenbalch en het spoor naar Arnhem. In het park komt meer ruimte voor bewegen, ontmoeten en verschillende fiets- en wandelroutes in een gevarieerde groene omgeving.

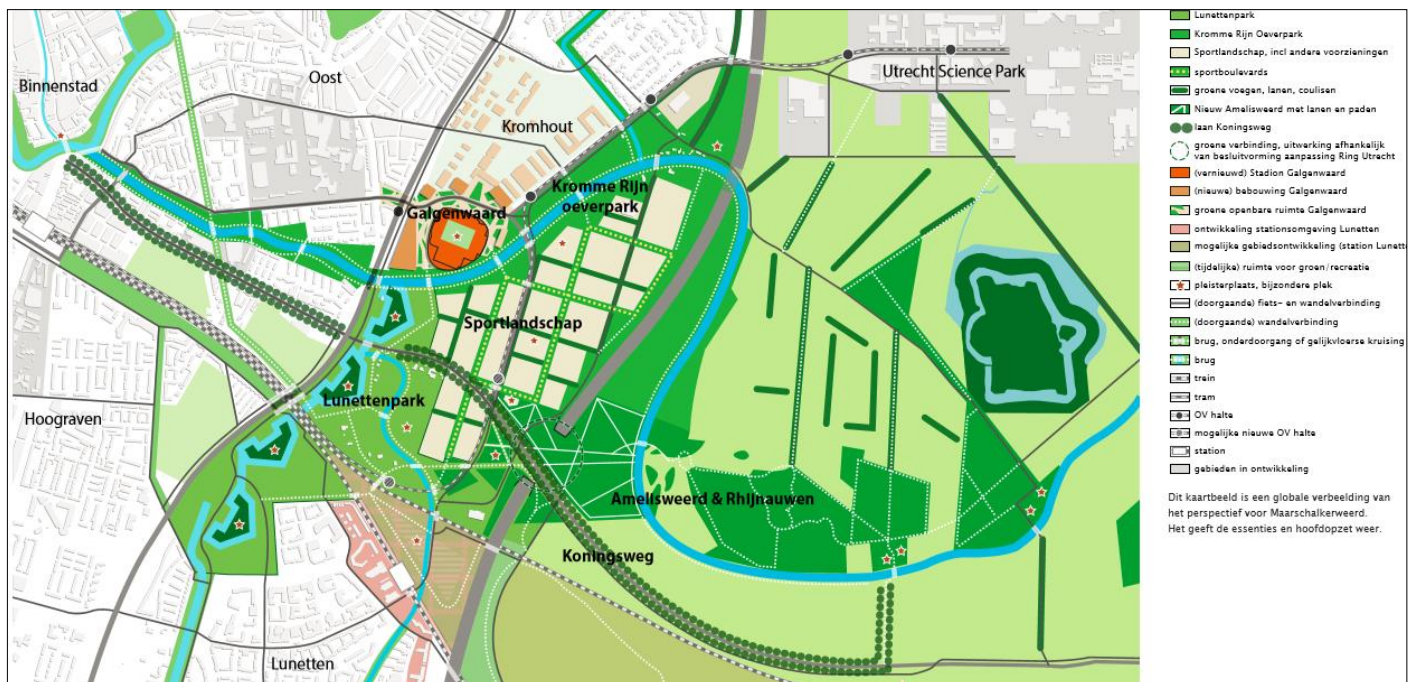
De gemeente vindt het belangrijk om samen met mensen in de buurt na te denken over de plannen voor het nieuwe Lunettenpark. Samen komen we tot betere plannen voor het Lunettenpark. Een definitief ontwerp is gepland in 2022-2023. Vanaf eind 2021 wordt begonnen met het opknappen en beter zichtbaar maken van de 4 forten, waarbij verwijderen van bomen en struiken de eerste noodzakelijke stap is. De openbare ruimte in het Lunettenpark wordt aantrekkelijk en toegankelijk, door:

- (recreatieve) fiets- en wandelverbinding achter de forten langs (achterland)
- verbeteren van beplanting in het achterland van Lunet I
- verbeteren van de kwaliteit van natuur en landschap
- aanleggen van recreatieve wandelpaden in het gebied voor de forten (voorland)
- vergroten van ecologische en recreatieve kwaliteit van het bestaande groen
- onderzoeken mogelijke overbrugging Koningsweg tussen gracht van Fort I en II

lagenkaart: voor Lunetten relevante onderdelen zijn opgenomen

bijlagen: geen verdere uitwerking

Figuur 29 ontwikkelingsperspectief Maarschalkerveerd

Ruimtelijke strategie Utrecht 2040 (2021)

Utrecht is relatief gezien de snelst groeiende stad van Nederland. De stad groeit in de komende twintig jaar van ruim 350.000 naar ongeveer 455.000 inwoners in 2040. Bovendien veranderen steden onder invloed van diverse internationale en nationale trends en ontwikkelingen. Het heeft allemaal effect op de ruimtelijke inrichting en de ontwikkeling van steden. De ruimtelijke strategie is een onderdeel van de omgevingsvisie en geeft antwoord op de vragen van morgen. Iedereen kan meedenken en met ideeën komen.

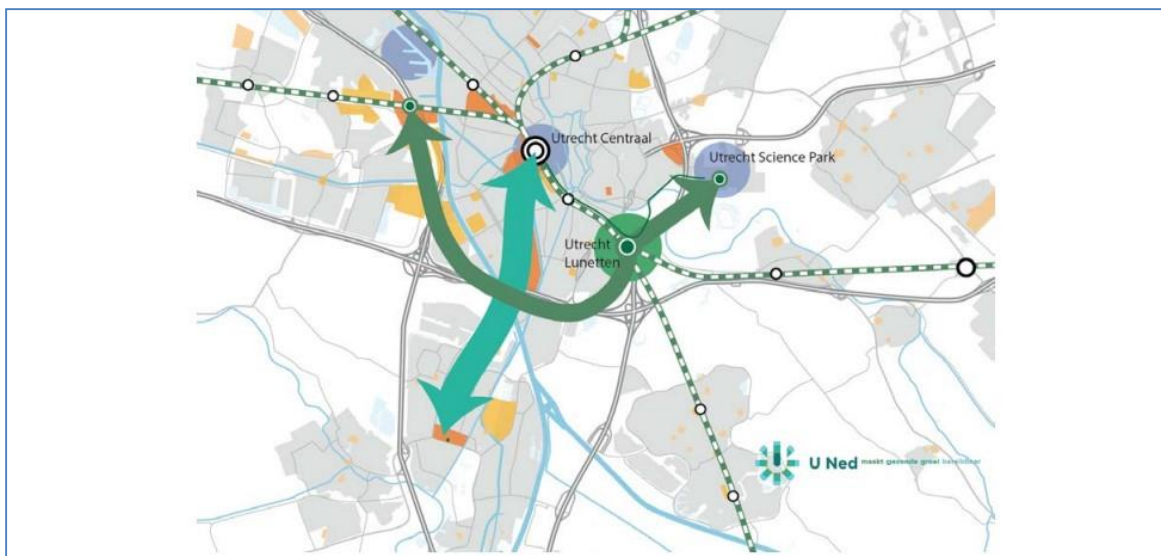
- betaalbare woningen in groene en gezonde omgeving
- meer groen en water: 200 ha groen in straten, 250 ha groen in de vorm van parken (zoals Lunettenpark) en 250 ha landschap om de stad; wandel- en waterroutes
- nieuwe knooppunten: extra centra rond knooppunten waar OV en wegen bij elkaar komen; een van die knooppunten is Lunetten-Koningsweg
- snel en makkelijk reizen ('wiel met spaken') : ruimte aan voetgangers, fietsers en OV, waardoor openbare ruimte vrij komt voor groen, spelen en ontmoeting
- slim ruimtegebruik: combineren van gebruiksfuncties, energieopwekking en waterbuffering
- verbinden stad en landschap: langs groen naar buiten; voor Lunetten is dat het Rivierengebied en (via de landgoederen) de Utrechtse Heuvelrug
- duurzame energie: naast besparing van energie verschillende niet-fossiele bronnen

lagenkaart: niet opgenomen

bijlagen: geen

MIRT-verkenning OV en Wonen (2020)

Het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport is een investeringsprogramma van het Rijk voor projecten en programma's in het ruimtelijk domein (zoals wegen en bruggen). Het Rijk is bij deze projecten en programma's direct financieel betrokken. **kansrijke oplossingsrichtingen m.b.t. Lunetten:** (1) Een versterkt station Lunetten-Koningsweg ter hoogte van het huidige sprinterstation Lunetten. Bij de uitwerking van deze oplossingsrichting zullen verschillende maatregelen worden onderzocht: als intercitystation, als sprinterstation of een combinatie daarvan; (2) Een oost-west HOV-verbinding tussen Leidsche Rijn, Westraven, Lunetten en USP.

Figuur 30 MIRT: station Lunetten0Koningsweg en HOV-verbinding

Mobiliteitsplan 2040 (2021)

Het mobiliteitsplan 2040 moet de groei van Utrecht de komende jaren in goede banen leiden. De stad krijgt steeds meer inwoners, bezoekers en werknemers. Dat betekent ook dat meer mensen zich door de stad gaan bewegen. Tot nu toe groeit vooral het aantal fietsers, terwijl het autoverkeer binnen de (snelweg)ring de afgelopen jaren nauwelijks is toegenomen. Het mobiliteitsplan is erop gericht deze trend door te zetten. De gemeente wil lopen, fietsen, OV en deelmobiliteit nog veel meer faciliteren. Dit zijn de vervoermiddelen die schoon zijn en de minste ruimte innemen. Op deze manier kunnen meer woningen en meer werkgelegenheid samengaan met meer ruimte voor groen, spelen en verblijven in een prettige en gezonde omgeving.

De aanleg van het OV-netwerk is onderdeel van het nieuwe mobiliteitsplan 2040, met de uitwerking van het concept 'wiel met spaken' als ruggengraat van het OV-netwerk. Twee nieuwe tramlijnen maken hier onderdeel van uit, waarvan de eerste door Lunetten: (1) De Waterlinielijn loopt van Westraven/A12 in het zuiden van de stad, via het nieuwe intercitystation Lunetten-Koningsweg en Utrecht Science Park naar Zeist. (2) De Merwedelijn loopt van Utrecht Centraal via de Merwedekanaalzone naar Nieuwegein en IJsselstein, met halverwege een vertakking naar Papendorp.

Nieuwe woningen, bedrijven en voorzieningen komen vooral langs bestaande en nog te bouwen knooppunten in het OV-netwerk, zodat er minder gereisd hoeft te worden. Een netwerk van aantrekkelijke P+R-locaties in de regio moet ervoor zorgen dat reizigers gemakkelijk kunnen overstappen op openbaar vervoer, (deel)fiets of ander deelvervoer. Ook reizen buiten de spits wordt verder gestimuleerd, onder meer door spreiding van werk- en lestijden en thuiswerken.

Utrecht zet in grotere mate in op het spreiden van het fietsverkeer over veilige en aantrekkelijke hoofdfietsroutes voor de omvangrijke stromen fietsers. Daarnaast zorgt de stad voor rustige routes die geschikt zijn voor alle doelgroepen. Doorgaand autoverkeer wordt beperkt op plekken waar de ruimte beperkt is en nu te weinig plek is voor lopen, fietsen en verblijven.

In woonstraten ondersteunt de gemeente initiatieven van bewoners voor herinrichting. Hierbij maken parkeerplaatsen plaats voor meer ruimte voor groen, spelen of het stallen van fietsen. Parkeren op afstand wordt gestimuleerd. Een deel van de bezoekers kan gemakkelijk parkeren bij een 'P+R 2.0' buiten de snelwegring.

lagenkaart: niet opgenomen (ter discussie; tracés tramlijnen zijn indicatief)

bijlagen: geen

Zusterparken - parkmakers

Biodiversiteit, klimaat en wandelaars gaan veel verder dan de grenzen van een wijk en vragen om groene verbindingen. We weten dat onze leefomgeving snel verandert door woningbouw, aanleg van nieuwe infrastructuur. Het is belangrijk dat we voorkomen dat groene gebieden nog verder versnipperen. Lunetten is een belangrijk sleutelgebied voor groene verbinding tussen de stad en het landschap eromheen. Als je Lunetten beschouwt als een groene omgeving dat in verbinding staat met zijn omgeving, kun je je voorstellen dat het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug in Utrecht begint. Groene gebieden in de stad Utrecht zijn te zien als 'Zusterparken' van het nationaal park. **Samen opgeteld kunnen zij één groot park zijn.**

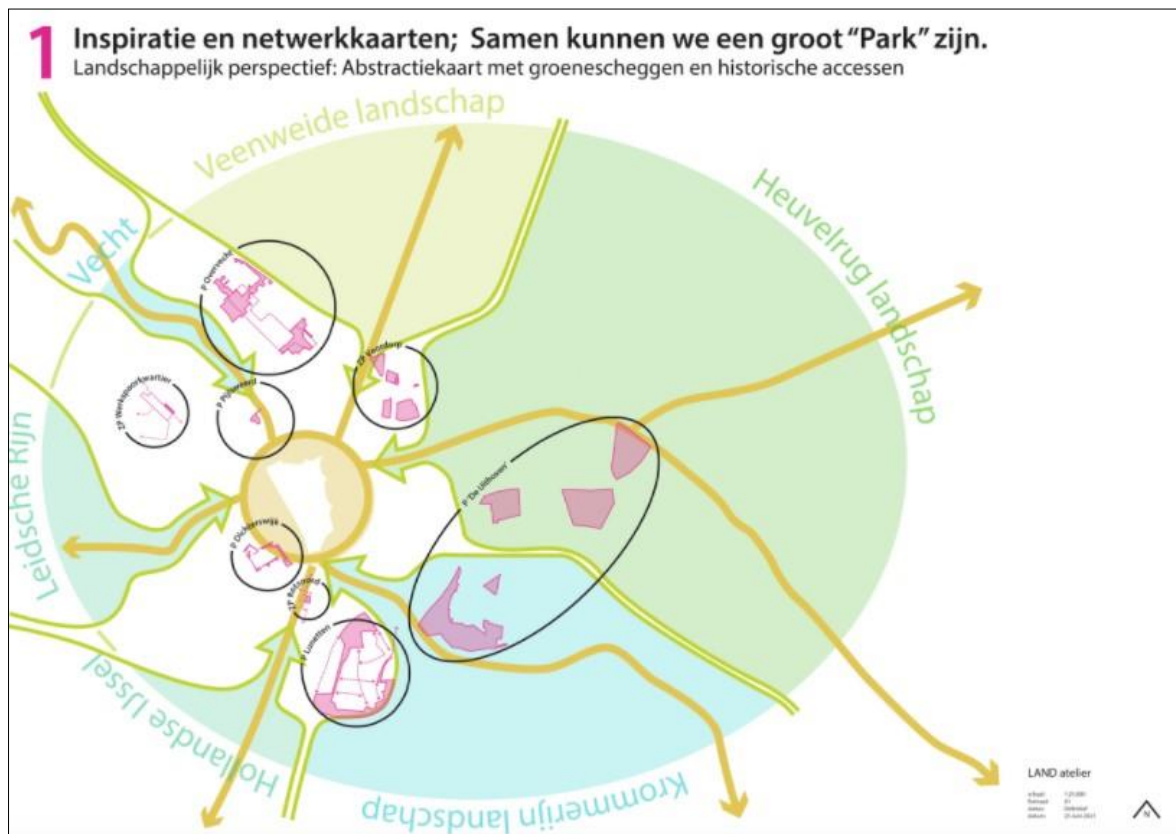

Onze leefomgeving is één groot parklandschap, waarin mensen hun eigen tuinen en publieke ruimtes vergroenen. Parkmakers gaan nog een stap verder: 'Wat als we onze leefomgeving beschouwen als één groot park, waar we wonen, werken, leven?' Parkmakers verbinden daarom het groen in stad en zien de grens tussen stad en ommeland als denkbeeldig. Een gezonde leefomgeving, biodiversiteit en klimaatvraagstukken zijn uitdagingen die vragen om **sterke verbindingen** tussen stedelijk en landelijke gebieden. Zowel ruimtelijk, economisch als verbinding tussen mensen. Zusterparken is hier een mooi voorbeeld van: Een groeiende alliantie tussen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en initiatiefgroepen uit Utrecht en Amersfoort.

Lunetten is als gehele wijk Zusterpark sinds 13-03-2022. Lunetten beschikt namelijk over veel groen en een sterk buurtnetwerk. **Lunetten is een belangrijke schakel** tussen het stedelijk landschap, het Krommerijn landschap en het Heuvelrug landschap. Bewoners van Lunetten maken een eigen groen ontwikkelplan (GOL), met als doel de kwaliteit van het groen te waarborgen en verder te ontwikkelen. Zusterparken helpt om te versterken en te verbinden. Als Zusterpark smeden we een alliantie met andere groeninitiatieven in de stad en de natuur van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Daarmee positioneren we het groen van Lunetten als onderdeel van een groter geheel en groeit het Nationaal Park en de stad naar elkaar toe. Groene bewonersinitiatieven worden gestimuleerd en ondersteund via de aanstekelijke en energieke werking van het zusterparknetwerk. Zusterparken versterken elkaar; bij elkaar opgeteld zijn zij een groter, zichtbaarder en slimmer krachtenveld. Zusterparken is een initiatief van Parkmakers. Zie www.parkmakers.nl

lagenkaart: niet opgenomen

bijlagen: opgenomen in bijlage 7

Figuur 31 Zusterparken (omcirkeld), groene scheggen (groen) en historische accessen (oranje)

Groenbeheer - stadsbedrijven / BORG

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in lunetten. Daaronder valt bosplantsoen (vakken met bomen en struiken), bomen, grasvelden, oevers van kleinere watergangen (Inundatiekanaal valt onder waterschap), verhardingen en meubilair (zoals banken, afvalbakken).

digitale beheerkaarten In de digitale beheerkaarten van de gemeente (GISB) worden alle gegevens van de openbare ruimte vastgelegd en bijgehouden. Het gaat bijvoorbeeld om plantvakken, bomen en hagen maar ook om afvalbakken en speelplekken. Dit zijn levende bron-documenten waarin dagelijks wordt gemuteerd.

achterstallig onderhoud (2016) Voor bosplantsoen en beheer van oevers wordt de status van onderhoud bijgehouden. Dat gebeurt in de vorm van een kaart waarop de vakken een prioriteit is toebedeeld. (prioriteiten 1-4). aan deze prioriteitstelling is geen jaar van onderhoud gekoppeld, maar wordt het werk-met-werk principe gehanteerd. Op de kaart wordt naast de huidige staat een voorstel van wijziging van werkpakket gedaan, bijvoorbeeld van bossingel (huidige staat) naar struweel (werkpakket) met als doel het bestaande beeld om te vormen. Deze wijzigingen zijn een gevolg van conclusies uit achterstallig onderhoud. Na het onderhoud kan het streefbeeld zo nodig aangepast worden. Als bewoners wensen hebben waar een ander beeld bij hoort dan kan dat met de wijkopzichter worden besproken. Na overleg kan het streefbeeld dan worden aangepast. Het beheer wordt hierop aangepast.

bomenvlekkenkaart populieren (2016) Voor het beheer van populieren in Lunetten is een vlekkenkaart richtinggevend. Op deze kaart staan alle exemplaren, zowel de Canadese populier als de Italiaanse populier. Er is onderscheid gemaakt op prioriteit en op uitvoering (wijkploeg of stedelijke ploeg). Stijlpopulieren (Italiaanse populieren) hebben geen prioriteit.

bosplantsoen - werkpakketten (2019) Als hulpmiddel voor het beheer van bosplantsoen worden sheets met werkpakketten als leidraad gebruikt. De volgende beheergroepen worden onderscheiden: parkbos, hakhout, struweel en bossingel. Per beheergroep worden specificaties, variaties, referentiebeelden, beheerinstructies, knelpunten en prioriteiten gegeven. De gewenste beelden en knelpunten worden met behulp van schetsmatige dwarsdoorsneden duidelijk weergegeven.

actieplan Zelfbeheer Groen (2020) De gemeente Utrecht is nieuw beleid gestart rond zelfbeheer waaraan een enquête aan vooraf ging. De gemeente wil daarbij steviger inzetten op het zelfbeheer van groen door bestaande initiatieven nog beter te ondersteunen, nieuwe initiatieven voor bewoners makkelijker te maken en het zelfbeheer actief te stimuleren door bewoners proactief aan te sporen. Deze zijn ondergebracht bij 3 actiesporen met bijbehorende maatregelen: (1) opbouwen van een krachtig netwerk van zelfbeheerders, (2) actief stimuleren van zelfbeheer en (3) verbeteren van serviceverlening.

lagenkaart: niet opgenomen

bijlagen: geen